

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Johan de Witt scholengroep

Juryrapport

Excellente scholen

2016-2018

Den Haag

Voortgezet Onderwijs

Vmbo-k, Vmbo-g/t en Havo

Inhoudsopgave

1. Leeswijzer rapport

2. Beoordeling algemene onderwijskwaliteit

3. Beoordeling excellentieprofiel jury

4. Bijlage

4.1 Procedure traject Excellente Scholen

4.2 Zelfevaluatie Onderwijskwaliteit

1. Leeswijzer rapport

In het eerste deel van dit rapport beschrijft de inspectie haar bevindingen met betrekking tot de onderwijskwaliteit van de school. De focus in het juryrapport ligt op de beoordeling van het excellentieprofiel op een aantal onderdelen.

In het tweede deel van het rapport wordt het excellentieprofiel in onderdelen weergegeven zoals de school dit heeft beschreven in het aanmeldformulier – de tekst is integraal overgenomen. Vervolgens geeft de jury haar bevindingen op het betreffende onderdeel van het excellentieprofiel. Het juryrapport eindigt met de conclusie van de jury, waarin is opgenomen of de school het predicaat Excellente School toekomt.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de volgende onderdelen:

- excellentieprofiel van de school
- aanpak
- resultaten van het excellentieprofiel
- evaluatie en borging
- ontwikkeling
- externe gerichtheid
- duurzaamheid

In de bijlage treft u de zelfevaluatie van de school met betrekking tot de onderwijskwaliteit. Deze zelfevaluatie heeft de school aangeleverd in het aanmeldformulier – dit zijn de woorden van de school. De inspectie heeft deze zelfevaluatie tezamen met andere bronnen gebruikt in haar onderzoek naar de onderwijskwaliteit.

In de bijlage wordt ook de procedure rondom het traject Excellente Scholen toegelicht.

2. Beoordeling onderwijskwaliteit inspectie

Johan de Witt scholengroep heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2016. Voorwaarde voor het predicaat Excellente School is dat een school kwalitatief goed onderwijs biedt. Voorafgaand aan de beoordeling door de jury wordt daarom de onderwijskwaliteit onderzocht door de inspectie. De inspectie onderzoekt de onderwijskwaliteit op basis van gegevens die bij de inspectie bekend zijn én op basis van de door de school aangeleverde informatie.

De inspectie heeft een onderzoek uitgevoerd naar de onderwijskwaliteit bij de deelnemende scholen. Wanneer de inspectie onvoldoende of geen recente informatie had om een uitspraak te kunnen doen over de kwaliteit van het onderwijs van een school, werd een verificatieonderzoek uitgevoerd. De verificatieonderzoeken verschillen wat betreft inhoud en omvang. Het kan gaan om een gesprek met de directie, maar ook om een uitvoerig onderzoek.

Gedurende het onderzoek en/of het verificatiebezoek zijn er door de inspectie geen contra-indicaties gevonden voor deelname van de betreffende school aan het traject Excellente Scholen 2016.

3. Beoordeling excellentieprofiel jury

Achtergrondgegevens van de school

Naam school	Johan de Witt scholengroep
Brin nummer	20MJ-0
Naam contactpersoon	Dhr. H.Huizer
Telefoonnummer	0651371837
Emailadres	h.huizer@johandewittscholengroep.nl
Bestuur	Stichting Voortgezet Onderwijs Haaglanden

Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

De onderbouwing die de school bij de aanmelding als kandidaat Excellente School 2016 gaf, luidt als volgt.

“Na een langdurig traject heeft de school, met de Inspectie van het Onderwijs als kritische vriend, in september 2014 voor alle opleidingen weer een basisarrangement gekregen. Hierna heeft de school een periode genomen waarin is genoten van het resultaat van de gedane (extra) arbeid van de afgelopen jaren. Er was heel hard gewerkt en de werkdruk was hoog geweest voor zowel onderwijspersoneel, onderwijsondersteunend personeel (OOP) als directie.

In die periode van relatieve rust merkten we als directie dat men geneigd was weer wat achterover te leunen: we hadden het toch gehaald? Daarnaast waren we in het verbetertraject overtuigd geraakt van de gedachte dat we veel meer zouden kunnen doen met en voor onze leerlingen. We hebben de ambities van onze leerlingen ontdekt in onder andere de aantallen leerlingen die onze zaterdagschool en vakantiescholen bezochten: geheel vrijwillig in je vrije tijd naar school komen om jezelf te verbeteren. Niet voor huiswerkbegeleiding maar om je eigen niveau te verbeteren.

Ook de verandering van de beleving van het werk van docenten en medewerkers na het bereiken van de voldoende status bracht ons op de gedachte en nu de overtuiging dat we verder moeten met de ontwikkeling van de school.

Op meerdere gebieden en over het geheel genomen kan de school nog veel beter worden. Hoe kun je dat beter doen dan als binnenstadschool in een grote stad als Den Haag als doel te stellen om een excellente school te worden en blijven?”

Excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en relevant excellentieprofiel

Toelichting excellentieprofiel

“Het Johan de Witt (JdW) excelleert in haar integrale aanpak gericht op de doelgroep die zij in huis heeft: leerlingen uit achterstandswijken met een lage sociaal-economische status en een niet-westerse culturele achtergrond. Deze leerlingen starten veelal op het Johan de Witt met flinke achterstanden op het gebied van taal en daardoor ook op andere gebieden binnen het onderwijs. Met de integrale aanpak in haar onderwijs weet het JdW ervoor te zorgen dat de leerlingen een diploma van niveau halen. Het Johan de Witt focust zich daarbij integraal op het volgende:

- (onderwijs)organisatie;
- veiligheid;
- aanpak achterstanden/creëren voorsprong;
- extra onderwijstijd in de vorm van een brede school;
- kunst & cultuur;
- sport.

Alle aspecten zijn als een onderdeel in een machine. Wanneer een onderdeel defect is, werkt de machine niet. Het Johan de Witt is ervan overtuigd dat zowel de (onderwijs)organisatie als de onderwijsinhoud van hoog niveau moet zijn om kwalitatief goed onderwijs te kunnen bieden.”

Waarom is er gekozen voor dit excellentieprofiel

“Langere tijd werd veelal door externen, maar ook in de interne cultuur van de school uitgegaan van de gedachte dat onze leerlingen onderwijs- en vooral taalachterstanden hadden waardoor de resultaten van onze leerlingen altijd van een lager niveau zouden zijn dan die van leerlingen met een autochtone achtergrond en afkomstig uit sterkere sociaal-economische wijken.

Deze gedachte hebben we als school achter ons willen laten.

Kinderen/pubers hebben van nature ambitie om dingen te leren en zichzelf te verbeteren. Aan die ambitie/behoefte voldoen we niet door uit te blijven gaan van een gevoel van ‘medelijden’, of van een ‘zorgbehoefte’ die onze leerlingen zouden hebben. We voldoen er wel aan door onze leerlingen uit te dagen en soms zelfs te dwingen om te werken aan een zo hoog en goed mogelijk niveau van hun onderwijsresultaten, en ontwikkeling van zichzelf als adolescent. Hierdoor kunnen ze een niveau/diploma behalen waarmee ze verder kunnen in het vervolgonderwijs en zichzelf zodanig kunnen ontwikkelen dat ze hun eigen sociaal-economische situatie kunnen verbeteren.”

De beoogde doelen van het excellentieprofiel

“Met de integrale aanpak wil het Johan de Witt leerlingen de bagage meegeven waarmee deze leerlingen zelf verder kunnen en waarmee ze een eerlijker kans hebben om net als leerlingen uit meer kansrijke omgevingen een mooie toekomst voor zichzelf op te bouwen. Het Johan de Witt beoogt haar leerlingen een goede opleiding te geven en ze in aanraking te brengen met zaken waar ze mogelijk door hun afkomst of sociale omstandigheden niet mee in aanraking zouden komen.”

De (pedagogische en/of onderwijskundige) visie van de school met betrekking tot het excellentieprofiel

“Het Johan de Witt leidt leerlingen op tot zelfstandige en ondernemende jongeren die in staat zijn eigen keuzes te maken en deze te verantwoorden met als resultaat succesvolle maatschappelijke en culturele participatie en een passende vervolgstudie.”

Doelgroep

“Alle leerlingen van het Johan de Witt vormen de doelgroep van het excellentiegebied. De doelgroep van het Johan de Witt krijgt in de huidige maatschappij door afkomst en culturele achtergronden minder kansen op doorstroom naar betere sociale omstandigheden. Daarom hebben de leerlingen dus eigenlijk een betere opleiding en competenties nodig dan vergelijkbare leeftijdgenoten uit andere doelgroepen.”

Bevindingen jury op de helderheid en relevantie excellentieprofiel

De aanvraag omvat alle afdelingen van de Johan de Witt Scholengroep, uitgezonderd het praktijkonderwijs. De school wil de aanvraag nadrukkelijk ook als één geheel indienen en de jury heeft deze ook als één geheel beschouwd. Daar waar beduidende verschillen zijn, heeft de jury die expliciet beschreven.

De afdeling internationale schakelklassen (ISK) heeft een bijzondere positie, maar wordt wel volledig meegenomen in alle ontwikkelingen in de school. De jury heeft gezien dat deze afdeling goed is geïntegreerd in de rest van de school. Dit maakt het praktisch en sociaal gezien voor de ISK-leerlingen heel prettig om tijdens de sport- of kunstactiviteiten andere leerlingen te ontmoeten en vriendschappen te sluiten. Het excellentieprofiel is breed in zijn focus en wordt naar de mening van de jury ook goed verwoord in het schoolmotto: Gewoon Bijzonder Goed.

De breedte van het excellentieprofiel zit in waar de school zich op wil richten:

- (onderwijs)organisatie;
- veiligheid;
- aanpak achterstanden/creëren voorsprong;
- extra onderwijstijd in de vorm van een brede school;
- kunst & cultuur;
- sport.

De focus zit in de doelgroep: leerlingen van niet-westerse achtergrond met veelal achterstanden en sociaaleconomische uitdagingen. De focus zit ook in de ambitie van het Johan de Witt. De school wil deze divers samengestelde doelgroep qua onderwijs het onderste uit de kan laten halen. Dit komt vooral terug in het thema Aanpak achterstanden/creëren voorsprong. De jury heeft vastgesteld dat deze ambitie of missie breed en stevig wordt gedragen in de school en ook met veel verve wordt uitgedragen.

Het Johan de Witt wil de leerlingen maximaal voorbereiden op succesvolle deelname aan de samenleving. De leerlingen worden uitgedaagd en ook letterlijk bij de les gehouden. Waar nodig treedt de school daar dwingend in op. Goede voorbereiding op deelname aan de samenleving betekent voor het Johan de Witt ook een bredere vorming, die onder meer tot uiting komt in de thema's kunst & cultuur en sport. Zoals verder in dit rapport zal blijken, geeft het Johan de Witt hier op een motiverende manier concreet vorm en inhoud aan.

De leerlingen die de jury heeft gesproken, reageerden positief op de ambitie en werkwijze van het Johan de Witt. Ze zijn doordrongen van het belang van een goede opleiding en attitude, al vinden ze het soms ook wel zwaar. Maar dat hoort er bij: "Meneer, als ik straks wil werken, moet ik nu wel leren!", aldus een van hen. De leerlingen zouden wel meer vrijheid willen, maar snappen ook wel waarom de school hen soms dicht op de huid zit.

De focus in het brede excellentieprofiel zit ook in de gerichte en concrete aanpak op alle thema's. De jury moest in dit verband even wennen aan de metafoor van de 'school als een machine, waarin alle onderdelen goed moeten werken'. De achterliggende gedachte en de bijbehorende aanpak heeft de jury overtuigend teruggezien en ervaren tijdens het bezoek en in de schriftelijke documentatie. De school wil als één geheel werken, vanuit een duidelijke visie en maatschappelijke opdracht en vanuit een even duidelijke en consistente aanpak. Zowel in de lessen als in het creëren van een veilig en duidelijk schoolklimaat.

Alles samen nemend is de jury van mening dat het Johan de Witt een helder en zeer relevant excellentieprofiel heeft. Het is coherent aanwezig in de gehele school, voor alle leerlingen. De ambitie van het excellentieprofiel wordt in de school breed gedragen, zeker ook door de leerlingen. De jury merkt dat medewerkers en leerlingen met trots over het Johan de Witt praten en over wat bereikt is en wordt.

Aanpak

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De aanpak

“Opbrengstgericht werken:

- maximaliseren van onderwijsprestaties;
- doelgericht werken (onder andere door systematiek leerKRACHT: bordsessies, gezamenlijk lesontwerp, lesbezoek & feedback);
- prestatiemetingen (duidelijke PTO- en PTA-structuur, RTTI & OMZA, ontwikkelscores taal en rekenen);
- activiteiten aanscherpen (analyses van bovengenoemde metingen en daarop aansluitende interventies, differentiatie);
- systematische aanpak (duidelijke PDCA-cyclus, indeling schooljaar in periodes).

Onderwijs in een veilige omgeving:

- vier duidelijke basisregels: respect, aanspreekbaar blijven, niet over de streep, geen geweld;
- inzet veiligheidscoördinator;
- beveiligers & conciërges geschoold in pedagogisch handelen;
- inzet vertrouwenspersoon;
- uitvoeren veiligheidsplan.

(Onderwijs)organisatie: ieder onderdeel (ict, administratie, facilitair, beleid, personeelszaken & financiën) binnen de school wordt uitgevoerd door hiervoor opgeleide professionals. Docenten kunnen hierdoor volledig ingezet worden op hun primaire taak: goed onderwijs verzorgen.

Achterstanden wegwerken/creëren voorsprong: vanwege de veelal grote achterstanden op het gebied van taal, rekenen en wiskunde bij onze doelgroep wordt er bovengemiddeld veel aandacht besteed aan de kernvakken (Nederlands, Engels, rekenen en wiskunde). Er is zowel een taal- als een rekencoördinator die vanuit de eigen expertise de vakgroepen ondersteunt met de achterstanden. Rekenen is opgenomen in de urentabel als apart vak. Het vak Nederlands wordt op het Johan de Witt gegeven vanuit de vaardigheden.

Extra onderwijstijd bieden (brede school): het Johan de Witt beschikt over een grote brede school bestaande uit: de zaterdagschool, vakantiescholen, zomerschool, huiswerkinstituut, ‘samenwerken = samen leren’(lessen voor leerlingen primair onderwijs, groep 7 en 8). Op de brede school geven we leerlingen met ambitie de kans om net dat ene niveau hoger te halen door middel van bijles, examen- en toetstraining, training op het gebied van studievaardigheden en huiswerkbegeleiding.

Uniek kunst- en cultuurprogramma: het Johan de Witt is een partnerschap aangegaan met enkele toonaangevende Haagse kunstinstellingen (Filmhuis, Gemeentemuseum Den Haag, Korzo-theater, Theater a/h Spui). Professionals die met beide benen in de wereld van de kunst en cultuur staan, verzorgen het onderwijs op dit gebied aan onze leerlingen.

Sport: op het Johan de Witt is veel aandacht voor sport. Er is een uitgebreid naschools sportprogramma in de vorm van de sportcampus. Daarnaast zijn er naast de reguliere sporturen, extra uren voor sport in het rooster opgenomen. Het doel hiervan is onder andere dat leerlingen zich aansluiten bij sportverenigingen.

Samenwerking met relevante partners: basisscholen in de buurt, ROC Mondriaan, Haagse Hogeschool, Leiden University College.”

Het doorwerken van het excellentieprofiel in de dagelijkse onderwijspraktijk

“Zie voorgaande vragen.”

Bevindingen jury op de aanpak

Algemeen

De jury heeft, zoals eerder opgemerkt, een zeer consistente aanpak aangetroffen op alle aspecten van het excellentieprofiel. Het risico van, zoals de school het noemt, een 'integrale' benadering is dat zo'n benadering algemeen en abstract wordt. De aanpak van het Johan de Witt is naar de mening van de jury echter juist heel concreet; de integraliteit zit in het veelomvattende van de aanpak. Hierover later meer.

De eenduidigheid waarmee in de school wordt gewerkt, toont zich op allerlei terreinen. In de omgang met de leerlingen en met elkaar, maar ook in de gebouwen en papieren (bijvoorbeeld de toetsformulieren voor de leerlingen). Die eenheid en doordachte opzet met als voorbeeld de indeling van de toetsen met als vermelding de RTTI-aanpak zorgen voor inzicht en duidelijkheid. Er wordt op slimme manieren gebruik gemaakt van de mogelijkheden.

Docenten zijn met hun expertise allereerst zelf verantwoordelijk voor de vormgeving en organisatie van hun werk. Het management fungeert als klankbord en bewaakt de grote lijn. De verantwoordelijkheid voor het 'hoe' wordt dus laag in de organisatie gelegd. Een en ander betekent veel overleg en de tijd nemen voor elkaar; anderzijds zorgt deze aanpak voor een vliegwielfunctie en een stevig draagvlak in de voortgaande ontwikkeling die men met elkaar doormaakt. Docenten bevestigen dat er veel ruimte is, hetgeen inspirerend werkt.

In de details bleek dat het team intensief met elkaar werkt. In de gesprekken met docenten kwam naar voren dat zij door de samenwerking worden geïnspireerd, bijvoorbeeld door de posters die de sectie Nederlands maakt, waarop een aantal lastige woorden, termen staan die in alle lokalen worden verspreid. De docenten besteden in hun eigen vakgebied daar aandacht aan en integreren het hun lessen. Deze gemeenschappelijke aanpak geldt ook voor de informatie voor de leerlingen over hoe zij een tekst kunnen aanpakken.

De mogelijkheid om de leerstof op vele manieren te benaderen, werd duidelijk bij de rondgang in de school. Het geeft de jury samen met de informatie uit de gesprekken met docenten en leerlingen het vertrouwen dat er een goede didactische lijn in de school is gerealiseerd. De docenten zijn in staat om de leerlingen op het juiste moment en op het juiste niveau uit te dagen.

Uit de voorbeelden die de leerlingen en docenten noemen, maakt de jury op dat er in de lessen naast veel verschillende werkvormen gedifferentieerd wordt gewerkt en er veel ruimte is voor de leerlingen om zich breed te ontwikkelen. Leerlingen worden aangemoedigd hun doelen hoog te stellen en docenten zijn flexibel om die ambities, ook al vergen die meer dan lesgeven alleen, te realiseren.

Onderstaand gaat de jury nader in op de aanpak van het excellentieprofiel.

Onderwijs

De jury heeft diverse lessen en lessituaties bezocht. De lessen zijn rustig en actief. Er is een duidelijke ordening in de klassen. De docenten gebruiken schoolbrede lesopzetten, materialen, studiewijzers en 'formats' (zoals powerpoints). Het viel de jury op dat de docenten hun lesvoorbereiding voor het begin van de week bij hun leidinggevende moeten indienen. Dit alles is een vrij sturende benadering; de docenten gaven echter aan voldoende ruimte te hebben voor de vorm en inrichting van hun lessen. De leerlingen herkennen deze schoolbrede benadering (bijvoorbeeld in de gebruikte powerpoints), en gaven aan dat docenten wel degelijk verschillend les geven en ook eigen materialen gebruiken.

Ook heeft de jury enige praktijklessen (keuken, techniek, moderne media) gezien, waarin de leerlingen ook goed leren samenwerken en de situatie in een bedrijf of instelling wordt nagebootst. Zo wordt voeding bereid voor echte klanten. Het Johan de Witt wil daar nog verdere stappen in zetten.

Op de zogeheten kunstcampus van het Johan de Witt heeft de jury lessen kunst (dans, theater) gezien. Deze worden naast en onder auspiciën van de bevoegde docenten

gegeven door dans- en theaterprofessionals. Alle leerlingen doen mee. Mocht dat vanuit een culturele of religieuze achtergrond moeilijk liggen voor leerlingen, dan wordt daarover met hen en hun ouders het gesprek aangegaan. Doel is dat ze aan de lessen meedoen. De jury zag in de lessen dat inderdaad iedereen meedoet. Met name in de dansles was bij diverse leerlingen goed te zien dat ze er echt plezier in hadden. In het gesprek met de leerlingen zei een van hen dat de dans- en theaterlessen ook hielpen om anders en beter met elkaar om te gaan "omdat je met iets heel anders dan school bezig bent, creatief".

Het Johan de Witt heeft diverse partnerschappen met kunst- en cultuurinstellingen in Den Haag: Filmhuis Den Haag (film/media), Gemeentemuseum (beeldende kunst), Korzo Theater (dans) en het Theater aan het Spui (toneel). Zo worden leerlingen, onder meer door museumbezoek, in contact met kunst en cultuur gebracht. Zo zag de jury dat met behulp van het Gemeentemuseum in het Johan de Witt-gebouw aan de Zusterstraat een expositie van tekeningen van leerlingen is ingericht. Wat de jury ook raakte, is dat het Johan de Witt het monument Erelijst van Gevallenen heeft geadopteerd. Ieder jaar op 4 mei dragen ISK-leerlingen van het Johan de Witt hier hun eigen gedicht voor aan prominenten. Dat brengt kinderen afkomstig uit andere culturen heel direct in aanraking met een belangrijk onderwerp uit de Nederlandse geschiedenis. Een onderwerp, oorlog, waar velen van hen ook zelf indringende ervaringen mee hebben.

Het mentoraat speelt een belangrijke rol in de aanpak van het Johan de Witt. Mentoren zijn de spil in het onderwijs aan de leerlingen, zij hebben het overzicht over de leerlingen en hun ontwikkeling en worden ook aangestuurd op de voortgang van de leerlingen en op zaken als absentie. Het is een intensieve en cruciale rol in de school.

Zittenblijven is zonde en dient nauwelijks enig doel, vindt het Johan de Witt. Er zijn zeker overgangsnormen, maar als leerlingen daaraan niet voldoen, wordt hen de zomerschool geboden al dan niet in combinatie met taken. Deze moeten de leerlingen de mogelijkheid bieden om wel voldoende bagage voor het volgende leerjaar te vergaren. Voor aanvang van het nieuwe schooljaar worden de betreffende leerlingen getoetst.

De internationale schakelklassen (ISK) zijn uit hun aard wat anders dan het vmbo en havo. Hier zit een diversiteit aan leerlingen die nog maar (zeer) kort in Nederland zijn. De jury heeft gezien dat de intake zorgvuldig en gestructureerd plaatsvindt. Aan de hand van een intakeformulier, gesprekken met vaak het hele gezin van de leerling (de jury heeft, uiteraard op afstand, zo'n gesprek even kunnen zien) en enige 'tests' wordt zo goed mogelijk het aanvangsniveau bepaald en een inschatting gemaakt van het mogelijke vervolgonderwijs. Gedurende het ISK-onderwijs wordt de ontwikkeling van de leerling goed bijgehouden. De ambitie is om wanneer mogelijk een ISK-leerling naar het reguliere voortgezet onderwijs te laten doorstromen. De resultaten van de ISK-afdeling op het Johan de Witt laten zien dat de school erin slaagt ISK-leerlingen beduidend sneller te laten doorstromen naar het reguliere voortgezet onderwijs.

Op de ISK-afdeling stonden de deuren van de leslokalen open. Dat deed niets af aan het lesgeven en de rust in de klas en gaf de jury een goede indruk van het reilen en zeilen op deze afdeling. Ook hier viel de rust op en het activeren van de leerlingen. Ook buiten schooltijden verzorgt het Johan de Witt schoolaanbod, ondermeer voor leerlingen die wat extra's nodig hebben of dat zelf willen. Het gaat dan om initiatieven als de zaterdagschool (inclusief sport), zomerschool, vakantieschool, huiswerkinstituut, taakschool (halen overgangsnorm) en examentraining. Deze zaken zijn mede mogelijk door de gemeentelijke bijdragen aan de brede school en de inzet van academische studenten. Dit is ook een voorbeeld van hoe het Johan de Witt de beschikbare middelen slim inzet en ook extra mensen en middelen bijeen weet te brengen om de ambities waar te maken.

De jury heeft van enige nieuwe docenten op het Johan de Witt signalen voorafgaand aan het schoolbezoek gekregen over negatieve effecten van de vrij sturende werkwijze binnen de school en de onderwijsaanpak in de praktijk. Tijdens het bezoek heeft de jury hier met de schoolleiding en de gesproken docenten een open gesprek over gevoerd. Conclusie daaruit is dat deze signalen geen algemeen beeld van het Johan de Witt geven. Wel kan de jury zich voorstellen dat de aanpak op het Johan de Witt veel vergt van de docenten en dat nieuwe docenten de werkwijze op het Johan de Witt niet altijd goed bij hen vinden passen. Wat de onderwijsaanpak betreft, is de jury van mening dat het Johan de Witt naar nieuwe docenten duidelijker kan zijn wat concreet van hen verwacht wordt. Het Johan de Witt heeft ook enige net aangestelde docenten als mentor ingeschakeld en uit de ontvangen signalen bleek dat dit wel problemen veroorzaakte. Met begrip voor de grote behoefte aan mentoren in het Johan de Witt, raadt de jury aan om terughoudend te zijn om nieuwe, vaak onervaren docenten te snel een mentorrol te geven, zeker gezien de intensiteit daarvan.

Al met al heeft de jury de ontvangen signalen serieus meegenomen in het bezoek en de afwegingen en concludeert dat die niet afdoen aan de aanpak van het excellentieprofiel.

Over het thema sport heeft de jury wel een en ander kunnen lezen, maar tijdens het bezoek is dat niet aan de orde geweest.

Onderwijs in veilige omgeving

De jury heeft hierover behalve met de schoolleiding specifiek met de leerlingen en de schoolveiligheidsmedewerker gesproken. De leerlingen ervaren dat ze nogal dicht op de huid worden gezeten, maar geven zelf aan daar ook wel het belang van in te zien. Zoals een van hen zei: "Ik vind het een fijn idee dat als er iets aan de hand is, dat er meteen wordt ingegrepen. Je wilt toch geen vechtpartij of zo in school?". De schoolveiligheidsmedewerker vertelde dat hij niet alleen voor de veiligheid op school is, maar ook wel een praatpaal voor leerlingen wil zijn. In het gesprek met de leerlingen werd dit, zonder dat daarnaar werd gevraagd, bevestigd: "De veiligheidsmedewerker (om privacyredenen hier geen naam genoemd) zorgt voor de veiligheid, maar je kunt ook bij hem terecht als je ergens mee zit. Hij is niet een beveiliging".

Het viel de jury op hoe rustig het in de school is, ook tijdens de leswisselingen, en dat de conciërges heel zichtbaar in de gebouwen zijn en af en toe leerlingen even aanspreken. Ze houden goed een oogje in het zeil. De sfeer in de drie locaties die de jury heeft bezocht is vriendelijk en ontspannen. Medewerkers en leerlingen waren, ook 'onvoorbereid', graag bereid de jury te woord te staan.

Organisatie

Het Johan de Witt is 'strak' georganiseerd, zowel in de structuur als in de systemen. De werkzaamheden zijn zo georganiseerd dat de docenten maximaal toekomen aan hun kerntaak: onderwijs verzorgen. Ondersteunende werkzaamheden liggen bij ondersteunende medewerkers in diverse stafafdelingen. De samenwerking verloopt soepel. De jury heeft voorbeelden gezien waarin medewerkers van de facilitaire dienst in nauw overleg met docenten creatieve aanpassingen in lesruimten hebben gerealiseerd, die de functionaliteit voor de (praktijk)lessen verbeterden en de ruimten een aangename uitstraling gaven.

Het Johan de Witt maakt veel gebruik van meetbare gegevens, die systematisch samengebracht worden. Zo kreeg de jury inzage in wat de school het 'dashboard' noemt. Daarin worden relevante opbrengstgegevens en leerlingvolginformatie bijeengebracht en bijvoorbeeld ook absentiegegevens. Deze zijn gegroepeerd naar mentoren en docenten, zodat er een goed en actueel overzicht is en gericht bijgestuurd kan worden. Dat gebeurt ook, de jury heeft daarvan enige voorbeelden gezien en gehoord, ook in de gesprekken met docenten en leerlingen. De door de school in deze aanvraag benoemde PDCA-aanpak heeft de jury concreet kunnen

terugvinden in de documenten en in de praktijk.

De jury komt tot de slotsom dat het Johan de Witt een weloverwogen en overal in de school herkenbare aanpak van het excellentieprofiel heeft. Deze aanpak is concreet, wordt breed gedragen en is geheel in lijn met het excellentieprofiel en de missie van de school. Deze congruentie tussen ambitie en aanpak ('walk the talk') is volgens de jury een heel belangrijk onderdeel van het excellentieprofiel.

Resultaten

De school bereikt de resultaten zoals beschreven in het excellentieprofiel.

Realisering beoogde doelstellingen

"De integrale aanpak heeft in de eerste plaats geresulteerd in een basisarrangement voor alle opleidingen. Er heerst een cultuur onder het personeel waarbij vrijwel iedereen bezig is met het verbeteren van het onderwijs op het Johan de Witt. Docenten bezoeken regelmatig elkaars lessen; niet om te beoordelen, maar om van elkaar te leren. Elke week nemen docententeams de tijd om haalbare doelen te stellen voor het verbeteren van de lessen, samen lessen/toetsen te ontwerpen en feedback te geven en te ontvangen (systematiek leerKracht). Daarnaast heeft de gekozen aanpak concreet het volgende opgeleverd:

- slagingspercentages van alle opleidingen boven het landelijk gemiddelde (havo 91%, mavo 97%, vmbo-kader 98%);
- goede rekenresultaten op de landelijke rekentoets;
- door goede determinatie bij de intake van ISK-leerlingen (internationale schakelklas) stromen zij versneld door naar een reguliere opleiding binnen het Johan de Witt en verlaten zij met een diploma de school;
- er heerst rust in de gebouwen tijdens lestijd;
- minder incidenten;
- goede leerlingvolgsystemen;
- schone, opgeruimde, goed geoutilleerde gebouwen;
- optimale roosters (weinig tussenuren voor leerlingen);
- goede en werkende ict-voorzieningen;
- deelname leerlingen aan verschillende wedstrijden/evenementen buiten het curriculum (Moot Court, Youth for Peace Initiative, Stedelijk debat, LEGO League, Kangoeroewedstrijd);
- leerlingen winnen provinciale finale Skills Talents;
- ISK-leerling behaalt tweede plaats bij Stedelijk debat van het Haags comité 5 mei;
- groot bereik van de bredeschoolactiviteiten (flinke aantallen leerlingen die in hun vrije tijd naar school komen om hun kansen te vergroten);
- verminderd aantal zittenblijvers door zomerschoolprogramma;
- soepele overgang van basisschoolleerlingen naar voortgezet onderwijs (door samenwerking met basisscholen in de buurt);
- kunstcampus is ontwikkeld (een volledige afdeling is omgebouwd tot een professionele omgeving waarin leerlingen in leerjaar 1 & 2 lessen krijgen aangeboden in de disciplines dans, theater, media en beeldende kunst);
- er is in samenwerking met de kunstpartners een doorlopende leerlijn kunst ontwikkeld;
- het kunstprogramma maakt deel uit van de overgangsregeling (moet met een voldoende of goed worden afgesloten);
- leerlingen stromen vanuit het kunstprogramma van de school door naar talentprogramma's van de kunstinstellingen;
- in het huidige schooljaar heeft het Johan de Witt de prijs voor 'beste voorstelling' gewonnen op het RAB's theaterfestival;
- het Johan de Witt heeft het monument Erelijst van Gevallen, in het voormalig Tweede Kamer-gebouw, geadopteerd. Ieder jaar op 4 mei dragen ISK-leerlingen van het Johan de

Witt hier hun eigen gedicht voor aan prominenten;

- alle leerlingen krijgen dezelfde kansen om zich te ontwikkelen op het gebied van sport (geen aparte sportklassen);
- leerlingen stromen door naar verenigingsleven;
- leerlingen nemen deel aan sportwedstrijden op hoog niveau (tweede plaats op NK Flagfootball, volleybalkampioen);
- groot bereik met naschools sportprogramma (sportcampus);
- universitaire studenten bieden ondersteuning bij profielwerkstukken;
- universitaire studenten bieden ondersteuning bij spreekvaardigheid (in de ISK-opleiding en op de zaterdagsschool voor Engels);
- samenwerking met ROC Mondriaan voor doorlopende leerlijnen binnen vmbo (Zorg & Welzijn, Handel, Techniek).”

Bevindingen jury op de resultaten van het excellentieprofiel

Vanuit de ambitie van het excellentieprofiel heeft het Johan de Witt doelen gesteld op cognitief vlak en op het bredere domein van vorming. Deze doelen zijn een-op-een te herleiden tot de ambitie van het excellentieprofiel en de vijf eerder genoemde thema's.

De resultaten op cognitief vlak zijn overtuigend. De eindexamenresultaten van alle afdelingen zijn bovengemiddeld. Ook tussentijdse resultaten zijn daarmee in lijn. De jury heeft veel schriftelijk materiaal kunnen inzien. Uit dit materiaal blijken ook de bereikte resultaten. Ook de school zelf heeft in deze aanvraag voorbeelden van bereikte resultaten gegeven.

In het domein van bredere vorming zijn resultaten over het algemeen wat minder eenduidig meetbaar. Wat deze resultaten natuurlijk niet minder belangrijk maakt. Ook in dit domein laat het Johan de Witt overtuigende resultaten zien. In deze aanvraag zijn er diverse genoemd.

In de ISK worden de doelen gesteld op basis van een gedegen intake. De leerlijnen en hun ontwikkeling worden goed gevold. Op basis daarvan worden doelen bijgesteld, met als heel zichtbaar resultaat dat de ISK-leerlingen op het Johan de Witt bovengemiddeld snel doorstromen naar het reguliere voortgezet onderwijs.

De leerlingen en het team van het Johan de Witt spreken met trots over hun school en de prestaties die worden geleverd op veelsoortige terreinen van sport, kunst en cultuur. Johan de Witt moest enige jaren geleden van ver komen en heeft consistent en consequent de opgaande lijn te pakken gekregen en vastgehouden. Dit blijkt uit de cijfermatige leeropbrengsten, inspectieonderzoeken en wat de jury heeft kunnen vaststellen. Dit alles geeft een beeld van robuuste resultaten.

De jury heeft alles bijeen vastgesteld dat het Johan de Witt de met het excellentieprofiel beoogde resultaten overtuigend bereikt. De resultaten worden valide en betrouwbaar vastgesteld en gevolgd. De resultaten zijn robuust.

Het Johan de Witt laat resultaten laten zien waar de school en vooral de leerlingen trots op kunnen zijn.

Evaluatie en borging

De school evalueert en borgt op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel.

Wijze van evalueren excellentieprofiel

“Het Johan de Witt werkt met een schoolplan en daaruit voortkomende jaarplannen. Tevens zijn er invoeringsdocumenten en werken we met stuurgroepen. In de jaaragenda komen de verantwoordelijke (stuur)groepen regelmatig bij elkaar en rapporteren de stand van zaken aan de directie. In deze vergaderingen worden zaken voorgelegd en

worden er beslissingen genomen. Beleidstukken worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig worden zaken bijgesteld en aangepast.”

Effect van de evaluatie

“Het effect van de evaluaties is dat zaken goed besproken worden en er volgens PDCA gewerkt wordt op het Johan de Witt. Wanneer het mogelijk is, wordt de volgende fase in het proces gestart.

De evaluatie levert op dat we iedere keer via PDCA kijken hoe het gaat en of er aanpassingen gedaan moeten worden.”

Borging resultaten excellentieprofiel

“Het Johan de Witt zorgt ervoor dat met duidelijke beleidsstukken de zaken goed op papier staan; de beleidsafdeling speelt hierin een rol. Alle medewerkers (waaronder OOP, directie, adjuncten, de examencommissie, taal- en rekencoördinator, verzuimcoördinator, zorgcoördinator en mentoren) handelen vanuit beleid en voeren het beleid uit via PDCA (plan, do, check, act). In de beleidstukken staat duidelijk omschreven wie welke verantwoordelijkheid heeft.

Docententeams destilleren uit de beleidsstukken concrete en haalbare doelen die direct in de onderwijspraktijk kunnen worden gebracht met behulp van de systematiek van leerKracht.”

Bevindingen jury evaluatie en borging van de resultaten

De school heeft een zeer solide opbouw van het verzamelen van de data van de resultaten van de leerlingen en de processen die er in de school plaatsvinden. De in de beleidsstukken vastgelegde momenten van evaluatie en analyse worden nauwkeurig uitgevoerd. Verder is er een computersysteem waarin veel informatie overzichtelijk bijeengebracht wordt. De jury heeft het dashboard bekeken en kunnen zien hoe de informatie geordend en geanalyseerd kan worden om waar nodig bij te sturen.

De teamleden worden op de juiste momenten ingeschakeld bij de besluitvorming over de volgende stappen. Door het steeds op orde houden van de data, zowel op onderwijskundig gebied als op andere terreinen, bijvoorbeeld de verzuimregistratie, worden afspraken en regels strak gevolgd. Toch wordt dit gekserend genoemde “hinderlijk volgen, c.q. begeleiden” door alle partijen gewaardeerd, omdat het plaatsvindt vanuit het oogpunt van zorg voor elkaar en het voorkomen van escalerende situaties.

Opvallende is de breedte van de integraliteit in de school, didactiek en afspraken over werkvormen in de lessen en het intensieve overleg met elkaar over de aanpak van gedrag en het kritisch bekijken van het eigen handelen. De systematiek van de stichting leerKRACHT wordt hierin gebruikt. De resultaten zijn overal en op alle niveaus zichtbaar aanwezig en worden met veel elan door de docenten en begeleiders aan de jury uitgelegd.

De jury meent dat het Johan de Witt de resultaten van het excellentieprofiel goed evalueert en borgt.

Evaluatie en borging vinden systematisch plaats en ‘landen’ ook goed bij de medewerkers. De aansturing in de school is effectief, soms vrij strak. In de gesprekken die de jury voerde, werd hier positief op gereageerd.

De goede onderlinge samenwerking in de school en de teamgeest, gericht op de missie om het maximale uit de leerlingen te halen, bieden ook een stevige basis voor de borging van de resultaten.

Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Plannen voor verdere ontwikkeling

“De school is begin schooljaar 2015/2016 gestart met de systematiek van het programma leerKracht. Dit omdat daarmee bereikt kan worden dat docenten en medewerkers zich voor hun eigen vakgebied verantwoordelijk voelen en daarmee gezamenlijk in de vakgroep de eigen kwaliteit gaan verbeteren en borgen door de samenwerking. De school heeft de kunstcampus ontwikkeld. Dat wil zeggen dat een volledige afdeling is omgebouwd tot een professionele omgeving waarin externe partners zoals de Haagse kunstinstellingen structureel in het curriculum van alle opleidingen workshops/lessen geven aan onderbouwleerlingen. In de bovenbouw gaan de leerlingen bij de kunstinstellingen de lessen volgen. Daarmee worden competenties ontwikkeld waarmee leerlingen zich op meerdere gebieden verder kunnen ontwikkelen. Dit programma wordt de komende periode in samenwerking met de kunstpartners verder verbeterd en steviger verankerd.

Een zelfde aanpak is gekozen voor de sport. Leerlingen krijgen naast een standaard LO-programma extra sport aangeboden in de vorm van sport+, een programma waarin leerlingen sporten kunnen doen die ze later met weinig middelen ook zelf kunnen ondernemen, zoals parkour, longboarden, hardlopen, et cetera. Ook dit wordt verder uitgebouwd.

De school is vanuit de 21e-eeuwse vaardigheden bezig met het ontwikkelen van een programma waarin alle leerlingen lessen krijgen in wetenschappelijke vaardigheden. Naast zaken als het werken met LEGO/robotica (deelname LEGO League-competitie) leren leerlingen op een wetenschappelijke, onderzoekende wijze te denken en kritisch te zijn. Daarnaast zal het Johan de Witt de komende periode onderzoeken hoe de 21e-eeuwse vaardigheden volledig in het curriculum kunnen worden verwerkt.

Verder heeft het Johan de Witt plannen om de samenwerking met het vervolgonderwijs te verstevigen. Dit zorgt voor een doorlopende leerlijn van voortgezet onderwijs naar vervolgopleiding. Ook kunnen leerlingen hierdoor een gerichtere studiekeuze maken.”

Bevindingen jury concrete plannen ontwikkeling excellentieprofiel

Naast de door de school in deze aanvraag genoemde ontwikkelingen is in de vmb-afdelingen een aanpak ingezet, de praktijkcampus, waar vakprofiel overstijgend wordt gewerkt en de leerlingen van de verschillende richtingen gezamenlijk projecten aanpakken. Ook hier zag de jury weer slimme oplossingen terug voor de beoefening van de verschillende vakrichtingen, loodgieter, elektricien, timmerwerk, enzovoort in de speciale oefenboxen/huisjes. Dat over de profielen heen samenwerken moet ook worden geleerd door de docenten, die daarvoor worden gefaciliteerd in ontwikkeltijd. Deze ontwikkeling is net gestart en nog niet specifiek in het excellentieprofiel opgenomen, maar wordt wel als onderdeel van de algemene ontwikkeling herkend door het team.

De docenten geven aan dat de school hen de vrijheid geeft om te ontwikkelen en met ideeën en plannen te komen, maar dat er wel een goede onderbouwing wordt gevraagd. De directie initieert en moedigt teamleden aan om met ideeën te komen. Voor een goed plan zijn bijna altijd direct faciliteiten beschikbaar of wordt er een tijdspad gemaakt.

De jury concludeert dat het Johan de Witt concrete plannen heeft voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel. Daarnaast stelt de jury vast dat het al een stevige opgave is om het excellentieprofiel vast te houden, gezien de veelomvattendheid ervan en de bereikte bovengemiddelde resultaten.

Interne en externe gerichtheid.

Het excellentieprofiel van de school wordt (zowel intern) als extern erkend.

Wijze van (interne en) externe erkenning

“Ouders zijn de eerste groep die het profiel erkennen en aangeven er blij mee te zijn. Na vele jaren geen vertegenwoordiging te hebben gehad in de medezeggenschapsraad (MR) van ouders, heeft er afgelopen jaar een hevige verkiezingsstrijd plaatsgevonden waarin vijftien ouders zich beschikbaar stelden voor vijf plekken in de MR. Er werd zelfs gevraagd pamfletten te printen waarmee men zich in de moskee en externe instellingen ging aanprijzen.

Partijen als basisscholen zijn de volgende groep die erkennen dat de school zich zo sterk aan het ontwikkelen is. Dat is af te leiden uit het aantal basisscholen dat zich aanmeldt om samen te werken in vormen als ‘samenwerken=samen leren’ (onderdeel brede school), waarin leerlingen van groepen 7 en 8 wekelijks lessen Nederlands, Engels, wiskunde en wetenschappelijke vaardigheden/science volgen op onze locaties. Daarnaast geven vakdocenten van Johan de Witt lessen in hun vakgebied op de basisscholen. Ook basisscholen van besturen van andere gezindte hebben zich dit jaar gemeld. In de Haagse situatie een doorbraak.

Een partij als de Rotary Den Haag heeft aangeboden gastlessen te komen geven aan leerlingen van het Johan de Witt gebaseerd op informatie die men kreeg van leden. Vele verzoeken worden gedaan door externen om presentaties te krijgen over de ontwikkelingen op het Johan de Witt.

De leerlingenaantallen zijn sinds vier jaar met 26% in de onderinstroom gegroeid.

De adviseurs van Steunpunt Taal & Rekenen VO schrijven het volgende in het verslag naar aanleiding van een gesprek over de ontwikkeling van rekenen:

‘We kijken met veel waardering naar de rekenaanpak van de school (Johan de Witt).

In tegenstelling tot de situatie op veel andere scholen in dit traject is het voor de adviseurs eerder kennis halen dan brengen. Gezamenlijk trokken we de conclusie dat de betere scores op de rekentoets, die in het eerste gesprek al voorspelbaar leken, daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Dat is een prestatie van groot formaat, wetend dat deze school leerlingen heeft bij wie de groeiopdracht enorm is.’

De Inspectie van het Onderwijs heeft op het Johan de Witt praktijkonderzoek uitgevoerd in het kader van leergangdifferentiatie. Hierbij benoemde zij een aantal van onze succesfactoren, te weten: noodzaak tot veranderen, kaders geven houvast, schoolleiding monitort, genoeg cijfergegevens als basis, koppeling taalbeleid aan overige vakken, begeleiding en coaching docenten, groot draagvlak, voldoende ict-mogelijkheden.”

(Interne en) externe kennisdeling

Interne kennisdeling

Personeel, ouders en leerlingen van het Johan de Witt worden wekelijks op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen binnen de school door middel van een nieuwsbrief (het weekbericht).

Periodiek organiseert de school voor haar personeel de Dag van de Inhoud. Hier worden workshops en presentaties gegeven over relevante onderwerpen.

Er vindt regelmatig intern overleg plaats (vastgelegd in de jaaragenda).

Docententeams komen wekelijks bijeen om met elkaar te werken aan verbetering van het onderwijs met behulp van de systematiek van leerKracht.

Externe kennisdeling

Er worden door collega-scholen bezoeken gebracht aan de school om onder andere te komen kijken hoe we de school op het huidige niveau hebben gebracht en hoe we de extra onderwijstijd hebben ontwikkeld die we bieden in de brede school.

Het Johan de Witt participeert in het platform brede school, georganiseerd door

gemeente Den Haag en Stichting Brede Buurtschool.

Als enige school in het voortgezet onderwijs in de wijken waarin we gehuisvest zijn, wordt de directie regelmatig uitgenodigd plaats te nemen in diverse overleggen binnen de wijken. Er bestaat een structurele vorm van samenwerking met politie, wijkstichtingen en andere organisaties in de buurt.

Met de ministeries van Onderwijs, en Veiligheid en Justitie is er een goed overleg waarin de expertise van de school regelmatig gebruikt wordt om zaken te toetsen of aan te pakken op gebieden als:

- voorkoming van radicalisering;
- aanpak probleemjongeren in wijken als Schilderswijk en Transvaal;
- aanpak delen van het verbeteren van onderwijsresultaten.

Het Johan de Witt neemt deel aan de zogeheten 'pizzasessies' georganiseerd door stichting leerKracht. Hierin wordt uitgewisseld met andere scholen binnen het voortgezet onderwijs.

Er zijn goede contacten en samenwerkingsovereenkomsten gesloten met mbo ROC Mondriaan; hbo Haagse Hogeschool en Leiden University College (LUC).”

Bevindingen jury (interne en) externe gerichtheid

De school onderscheidt zich in de vele contacten en activiteiten in en om de school. Het team bekommert zich niet alleen om de leerling in de school, maar pakt ook zaken op die buiten de school belangrijk zijn voor een goede ontwikkeling van de leerling. De vele buitenschoolse activiteiten en de deelname aan veel overlegsituaties die de wijk veiliger en beter moeten maken, vormen hier een belangrijk element in. De docenten en de leerlingen geven aan dat zij de integrale aanpak in de school als zeer waardevol ervaren en veel invloed hebben op de vormgeving van die integraliteit. De leerlingen worden frequent geraadpleegd hoe zij de school en de lessen ervaren. In de organische situatie in de dagelijkse praktijk, docenten bevragen leerlingen hoe zij de les hebben ervaren en wat zij hebben geleerd, en in de georganiseerde situatie van de leerling-arena.

De externe oriëntatie blijkt uit de vele samenwerkingen die het Johan de Witt is aangegaan. Die samenwerkingen en de concrete uitwerking daarvan heeft de jury op diverse plekken gezien: externe inbreng en betrokkenheid bij de kunstcampus, de praktijkcampus, vanuit de wijk(en), extra-curriculaire activiteiten. Deze samenwerkingen maken veel van de ambities van het Johan de Witt mede mogelijk. De Johan de Witt school staat midden in een bijzonder deel van onze maatschappij en wil de leerlingen een maatschappelijke verantwoordelijkheid aanleren. De jury heeft kunnen vaststellen dat in de integrale en soms onconformistische aanpak daar ruim aandacht voor is en dat aan de leerlingen wordt gevraagd om daar actief in mee te denken.

Het bleek jaren achtereen moeilijk om de ouders actief bij de school te betrekken, maar het gelukt om weer een goede vertegenwoordiging van de ouders in de medezeggenschapsraden te krijgen.

De jury is van mening dat het Johan de Witt zeker extern gericht is. Er zijn veel samenwerkingen die direct aan de leerlingen ten goede komen en die de ambities van de school mede mogelijk maken. De school wordt erkend en herkend om haar aanpak en dat neemt toe.

Toekomstbestendigheid van het excellentieprofiel

De school heeft een toekomstbestendig excellentieprofiel.

Waarborging duurzaamheid

“De school heeft het profiel ingezet als visie voor het meerjarenbeleidsplan dat

momenteel wordt geschreven voor de jaren 2016-2020. De organisatie van deze ontwikkeling is ingezet als structuur en niet als project. De bredeschoolontwikkeling waarin de gemeente Den Haag de extra inzet financiert voor de zaterdag-, vakantie- en zomerscholen is gegarandeerd voor tien jaar.

Alle ontwikkelingen zijn opgenomen in de structurele begroting van de school. De school heeft mede door de groei, maar ook door het strakke financiële beleid een zeer gezonde positie en alle ontwikkelingen op het gebied van het omschreven profiel zijn onderbouwd in de begroting en worden gefinancierd met structureel geld in plaats van projectsubsidies.

HRM-beleid is ingezet op de ontwikkelingen zoals omschreven. Er wordt gericht geworven op de competenties zoals gevraagd voor dit profiel, en de begeleiding is door de coaching en de begeleiding op de werkvloer van de adjuncten vormgegeven.”

Bevindingen jury toekomstbestendigheid

De duurzaamheid van het excellentieprofiel wordt gedragen door het kwaliteitsbewustzijn in alle lagen van de school, de betrokkenheid van de teams en de docenten, de visie op kwaliteit van leiderschap, professionalisering en voorbeeldgedrag. In het geval van de Johan de Witt is het duidelijk te merken dat de teams de resultaten zeer nauwkeurig in de gaten houden en in ontwikkeling blijven om zich te verbeteren.

De jury kon vaststellen dat de vele projecten en interne veranderingen goed worden ingebed in de organisatie. Door het brede draagvlak en de herkenbaarheid van het beleid en de aanpak in de jaarplannen is de bestendigheid voor de toekomst goed vastgelegd.

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht de schooldoelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

Hoewel buiten het domein van de jury is bij het schoolbezoek gevraagd of ook de financiering van wat op het Johan de Witt gebeurt bestendig is. Dat is het geval: de financiële positie van de school is goed en de exploitatie ten minste sluitend.

De jury concludeert dat het Johan de Witt een toekomstbestendig excellentieprofiel heeft. Dit gezien de combinatie van de ontwikkelingen en resultaten tot nu toe, de systematische en sturende aanpak vanuit een heldere en gedragen ambitie en een toegewijd team van medewerkers.

Conclusie van de jury

Het Johan de Witt heeft een helder en zeer relevant excellentieprofiel. Het is coherent aanwezig en breed gedragen in de gehele school, voor alle leerlingen.

Het Johan de Witt heeft een weloverwogen, concrete en overall in de school herkenbare aanpak van het excellentieprofiel. Deze aanpak is geheel in lijn met het excellentieprofiel en de missie van de school ('walk the talk').

De met het excellentieprofiel beoogde resultaten worden overtuigend bereikt en zijn robuust. Het Johan de Witt laat resultaten laten zien waar de school en vooral de leerlingen trots op kunnen zijn.

Evaluatie en borging vinden systematisch plaats en 'landen' ook goed bij de medewerkers. De aansturing in de school is effectief. De goede onderlinge samenwerking in de school en de teamgeest, gericht op de missie om het maximale uit de leerlingen te halen, bieden ook een stevige basis voor de borging van de resultaten.

Het Johan de Witt heeft concrete plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

Er zijn veel samenwerkingen die direct aan de leerlingen ten goede komen en die de ambities van de school mede mogelijk maken. De school wordt extern erkend en herkend

om haar aanpak en dat neemt toe.

Het voorgaande maakt het excellentieprofiel ook toekomstbestendig.

De jury wil graag afsluiten met zoals een ISK-leerlinge het verwoordde: “Wij doen hier allemaal ons best. De leraren en wij”.

Alles overziende is de jury van oordeel dat Johan de Witt scholengroep op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School Vmbo-k, Vmbo-g/t en Havo toekomt.

4. Bijlage

Procedure traject Excellente Scholen

Al meer dan 340 scholen hebben in de afgelopen jaren deelgenomen aan het traject Excellente

Scholen. Zij meldden zich aan bij de jury Excellente Scholen, omdat zij het predicaat zien als een vorm van erkenning en waardering voor hun prestaties, en ook als een uitdaging om hun onderwijs voortdurend tegen het licht te houden en verder te ontwikkelen.

Het traject Excellente Scholen kent de volgende fasen:

- aanmeldingsperiode
- onderzoek naar onderwijskwaliteit door de inspectie
- dialoog
- jurybezoek
- rapportage en beoordeling
- uitreiking predicaat

Onderzoek naar het excellentieprofiel door de jury

Het excellentieprofiel – datgene waar de school in uitblinkt – heeft sinds 2015 een centrale plaats gekregen in de beoordeling van excellentie. De jury kijkt hier in de beoordeling primair naar. Naast onderwijs van goede kwaliteit, die beoordeeld wordt door de inspectie, is een aantoonbaar excellentieprofiel voorwaardelijk voor deelname aan het traject Excellente Scholen.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de volgende onderdelen:

- excellentieprofiel van de school
- aanpak
- resultaten
- evaluatie en borging
- ontwikkeling
- externe gerichtheid
- duurzaamheid

Zelfevaluatie onderwijskwaliteit school

Het aanmeldformulier bestaat uit twee delen, namelijk een deel waarin de school het excellentieprofiel beschrijft, en een zelfevaluatie van de onderwijskwaliteit van de school. De zelfevaluatie is gebaseerd op het concept waarderingskader 2017.

We definiëren onderwijskwaliteit als het geheel van de prestaties van de school, met uitzondering van financieel beheer. Het laatste gebied wordt als voorwaardelijk gezien voor (het voortbestaan van) de kwaliteit. Financieel beheer is daarom niet opgenomen in deze zelfevaluatie.

Het waarderingskader beschrijft per kwaliteitsgebied een aantal standaarden. Elke standaard is van een uitwerking voorzien. Hierin wordt onderscheid gemaakt in wettelijke standaarden en kwaliteitseisen. De school heeft zichzelf beoordeeld op de standaarden en deze beoordeling van een toelichting voorzien. Zie voor meer informatie over de waarderingskaders:

<http://www.onderwijsinspectie.nl/toezicht/vernieuwing-in-het-toezicht>.

Let op: de zelfevaluatie is - net zoals de beschrijving van het excellentieprofiel - integraal overgenomen, dit zijn de woorden van de school.

1. Onderwijsresultaten

1.1 Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

Uitwerking

De leerresultaten liggen de afgelopen drie jaar op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden. Dit betekent dat de gemiddelde eindexamenresultaten en de doorstroom op of boven de normering liggen die daarvoor geldt. Bovendien behalen leerlingen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht en lopen zij gedurende hun schoolloopbaan weinig vertraging op.

De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in beeld en heeft op basis hiervan verwachtingen over het niveau dat de leerlingen kunnen bereiken rondom cognitieve resultaten. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en zijn ambitieus. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden.

NB De inspectie beschikt al over deze gegevens, deze hoeven niet aangeleverd te worden.

Eventueel licht de school deze resultaten nader toe

“De resultaten van onze leerlingen zijn erg goed, zeker gezien de enorme achterstanden in taal en rekenen en kunst en cultuur en maatschappelijke relevantie waarmee de leerlingen binnenkomen. Tevens is er een grote begeleiding nodig qua studievaardigheden en ouderbetrokkenheid bij onze doelgroep. Daarnaast bestaat de populatie van het Johan de Witt uit een relatief grote groep nieuwkomers.”

Context van de school

De (bijzondere) omstandigheden waaronder een school haar werk doet, kunnen invloed hebben op de keuzes die een school heeft gemaakt en op de resultaten die een school met de leerlingen behaalt. We denken bijvoorbeeld aan de samenstelling en de omvang van de leerlingenpopulatie van een school.

Indien er dergelijke bijzondere omstandigheden op de school aanwezig zijn, die van invloed zijn op de resultaten die de school met de leerlingen behaalt, wordt dat hier aangegeven

Ja

Op deze wijze houdt de school rekening met deze omstandigheden

“De leerlingenpopulatie kenmerkt zich door een combinatie van aanleverende basisscholen en hun uitstroomgegevens, landen van herkomst, postcodegebied en sociaal-economische achtergronden. Een aanzienlijke groep leerlingen heeft een forse taal- en rekenachterstand. Daarnaast is er een blijvende groep leerplichtige nieuwkomers.”

1.2 Sociale en Maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde doelen.

Uitwerking

De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijke competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in beeld en heeft op basis hiervan reële verwachtingen over het niveau dat de leerlingen kunnen bereiken. Deze verwachtingen toetst zij aan de groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat erin zit.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Voldoende

Toelichting oordeel zicht op sociale en maatschappelijke competenties

“Alle leerlingen krijgen naast de kernvakken en vakken gebaseerd op de kerndoelen een uitgebreid aanbod aan kunst, cultuur en sport. Er is aandacht voor burgerschap. Voor nieuwkomers geldt hetzelfde aanbod.

Kunst en cultuur: het doel van Johan de Witt is de leerlingen in de brede zin van het woord in aanraking te brengen met hoogstaande culturele ontwikkelingen in kunst en cultuur. Op het Johan de Witt hebben we daarom een kunstcampus bestaande uit een theater-, media-, dans-, beeldend lokaal. Voor alle opleidingen bieden we in leerjaar 1 en 2 in samenspraak met enkele toonaangevende Haagse kunstinstellingen kunsteducatie aan. Alle lessen worden gegeven door personeel van de Haagse instellingen. De ontwikkeling van de kwalitatief hoogwaardige lessen vindt plaats door de docenten van de instellingen in samenspraak met de kunstcoördinator van het Johan de Witt.

Sport: op het Johan de Witt is veel aandacht voor sport; het Johan de Witt heeft een sportcampus. Het doel van de sportcampus is onder andere dat leerlingen zich aansluiten bij sportverenigingen. De doelgroep van Johan de Witt bestaat veelal uit leerlingen die niet aangesloten zijn bij sportverenigingen. Buiten schooltijd zijn met name de jongens wel actief aan het sporten maar bestaat er ook een grote groep, met name de meisjes, die niet of nagenoeg niet sport. Op het Johan de Witt is ervoor gekozen om naast de reguliere sporturen in leerjaar 2 het vak sport+ aan te bieden. Het doel van sport+ is dat de leerlingen in aanraking komen met sporten die relatief makkelijk uit te voeren zijn in de wijk. Naast deze sport+ en de reguliere sporturen is er in het voorexamenjaar en examenjaar SOK. Tevens is in de havo het examenvak BSM ingevoerd en in de mavo het vak LO2. De SDV in de vmbo-k-opleiding is vervangen door de mogelijkheid tot het kiezen van enkele sportgerelateerde keuzevakken in leerjaar 3 en 4.

Brede school: het Johan de Witt heeft een brede school bestaande uit zaterdagschool voor voortgezet en primair onderwijs, vakantiescholen voor voortgezet onderwijs, zomerschool voor primair en voortgezet onderwijs, huiswerkinstituut, ‘samenwerken = samen leren’ door de week voor po-leerlingen uit groep 7 en 8. Op de zaterdagschool geven studenten van de universiteit van half tien tot half een bijles. De leerlingen van po-groep 6-7-8 krijgen les in Nederlands lezen, Engels en rekenen van studenten aan de academische pabo. Op de vakantiescholen geven we vier dagen in de week van negen tot drie uur bijles, huiswerkbegeleiding en examentraining. Op de zomerschool geven we acht tot tien dagen gedurende twee weken bijles en sport en kunst en cultuur.”

1.3 Vervolgsucces

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school.

Uitwerking

De school heeft het uitstroomniveau van haar leerlingpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan verwachtingen over de vervolgloopbaan van de leerlingen. De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Voldoende

Toelichting oordeel zicht op vervolgsucces

“De school heeft van alle leerlingen de vervolgloopbaan in beeld. Mede door samenwerking met de vervolgscholen, waaronder ROC Mondriaan en HHS, beschikt de school over gegevens van het vervolgsucces. Daarnaast werkt het Johan de Witt met meerdere opleidingen van ROC Mondriaan samen aan effectieve leerlijnen.

Voor nieuwkomers vanaf 16 jaar (tot 18 jaar) heeft het Johan de Witt afspraken met ROC Mondriaan om ze op niveau te laten starten op een van de mbo-opleidingen.”

2. Onderwijsproces

2.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving.

Uitwerking

De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat. Het aanbod is dekkend voor examenprogramma's. Het aanbod bereidt de leerlingen inhoudelijk goed voor op het vervolgonderwijs. Het onderwijs gaat ervan uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving. Daarom is het onderwijs gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het aanbod dat de school biedt sluit aan bij het niveau van de leerlingen en kan gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed worden, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Dit betekent bijvoorbeeld dat voor leerlingen met een taalachterstand de school een aanvullend taalaanbod heeft. Bovendien moet de school de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen verdelen.

Het aanbod is eigentijds en stimulerend. Bovendien is het gericht op talentontwikkeling, door bijvoorbeeld het aanbieden van een extra curriculum.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel aanbod

"In het programma van toetsing onderbouw (PTO) staat precies beschreven wat de leerlingen gedurende hun onderbouwperiode kunnen verwachten. De docenten stellen het PTO per schooljaar vast en controleren of het PTO voldoet aan de kerndoelen onderbouw.

Vanaf leerjaar 1 t/m het examenjaar is er een duidelijke opbouw/doorlopende leerlijn in de leerstof.

Het PTO, PTA (programma van toetsing en afsluiting) en de studiewijzers waarborgen de samenhang.

Tevens bestaan de studiewijzers uit drie niveaus, het zogenoemde basisniveau, intensief niveau en het excellente niveau.

Bij de toetsen van het PTO en het PTA wordt gebruik gemaakt van RTTI; ook daarin is er een opbouw en samenhang naar het examen toe via het PTD (programma van toetsing en doorstroming).

Het aanbod van Johan de Witt richt zich in toenemende mate op de 21e-eeuwse vaardigheden. Van oudsher zijn kunst en cultuur en sport belangrijke onderdelen binnen het curriculum. Sinds twee jaar is het vak WET (wetenschappelijke vaardigheden) ontwikkeld.

Alle leerlingen krijgen op verschillende terreinen ruim de gelegenheid hun talenten te ontwikkelen. De school heeft een sportcampus met buitencurriculaire activiteiten en brengt leerlingen in aanraking met diverse kunst- en andere instellingen.

Nieuwkomers krijgen een ruim aanbod, waaronder ook het kernvak Engels, om zich

efficiënt voor te bereiden op hun vervolgopleiding.
Samenwerking met University College Den Haag: studenten van University College Den Haag verzorgen voor de ISK-klassen door de week en voor de reguliere klassen op zaterdag en in de vakantiescholen een deel van de Nederlandse en Engelse lessen spreekvaardigheid. Tevens worden de bij de profielwerkstukken horende colleges en begeleiding voor havo-leerlingen door en met studenten en staf van University College vormgegeven. PhD-studenten van andere universiteiten verzorgen op University College gastlessen voor de havo-leerlingen, zodat de onderzoeksvaardigheden en dergelijke op een hoog niveau aandacht krijgen.”

2.2 Zicht op ontwikkeling

De school volgt en begeleidt de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Uitwerking

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Deze signalering en analyses maken het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Bovendien gaat zij na wat bijvoorbeeld nodig is om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen.

De school gebruikt de informatie over haar leerlingen om het onderwijsaanbod aan te passen aan de specifieke onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om beter het onderwijsprogramma te kunnen doorlopen. (Dat kan bijvoorbeeld door speciale hulpprogramma's of individuele begeleiding, waarbij leerlingen buiten de les aanvullende begeleiding krijgen). Voor leerlingen die achterstanden hebben is het onderwijs zo ingericht dat op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van die achterstanden.

De school volgt systematisch de vordering van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen. Dit gebeurt in ieder geval voor de doorstroomrelevante vakken en/of referentieniveaus. De school gebruikt deze toetsen in een cyclisch proces van doelen stellen, passend onderwijs bieden aan zowel leerlingen met achterstanden als leerlingen die specifieke talenten hebben, en het evalueren en bijstellen van doelen.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel zicht op ontwikkeling

“Johan de Witt heeft een degelijk in-, door- en uitstroombeleid (IDU), waarin alle procedures staan beschreven. Daarnaast is er een goed volgsysteem (Magister) en worden de kernvakken Nederlands, rekenen en Engels op individuele basis gevolgd met behulp van het volgsysteem TOA. Bij nieuwkomers is de intakeprocedure geheel vernieuwd.

In het PTO zijn de TOA-toetsen opgenomen en er zijn periodiek (vijf keer per jaar in de onderbouw) analyses. Op grond van de behaalde ontwikkelscores en de gemaakte analyses bepaalt de docent/mentor of er (andere) interventies nodig zijn. Een concrete uitwerking van de extra ondersteuning voor zowel leerlingen met achterstanden als leerlingen met specifieke talenten zijn onder andere de bredeschoolactiviteiten

(zaterdagschool en vakantiescholen). Hier krijgen leerlingen in kleine groepjes de extra aandacht die nodig is. Alle toetsen zijn conform RTTI en de studievaardigheden zijn omschreven binnen OMZA. In het leerlingvolgsysteem Magister worden de gegevens en acties opgenomen.

Nieuwkomers (binnen de ISK) krijgen een uitgebreide intake en worden op basis daarvan gedetermineerd en in de juiste leerroute geplaatst. Iedere nieuwkomer start met een individueel ontwikkelplan (IOP). Ook zij zijn opgenomen in de bovenstaande procedures en afspraken betreffende het volgen (Magister en TOA).”

2.3 Didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

Uitwerking

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. Zij zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les. Door middel van geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert de leraar het onderwijsaanbod zodanig dat de leerling zich het totale leerstofaanbod eigen kan maken.

Het pedagogisch leerklimaat maakt het leren mogelijk: leerlingen zijn actief en betrokken.

De leraren stemmen de instructies, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en/of individuele leerlingen.

De leraren hebben hoge verwachtingen van hun leerlingen en concretiseren dat door doelen voor hun leerlingen te stellen. De leraren stimuleren een brede ontwikkeling bij hun leerlingen. De leraren gaan actief na of leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen en of zij daarmee hun doelen gehaald hebben. Zij geven de leerlingen feedback op hun leerproces en bespreken met hen wat nodig is om hun doelstelling te halen.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel didactisch handelen

“De school heeft als uitgangspunt gekozen het maximale uit de leerling te halen.

Docenten stellen tijdens hun les concrete doelen, die zijn terug te vinden in de lesopzet (de standaard Johan de Witt-powerpoint). Daarnaast zijn er vaksecties die overleggen over de vakinhoudelijke doelen.

Het geven van feedback in de les is een ontwikkelpunt. Door de start van leerkracht wil de school dit punt verbeteren. Er zijn regelmatig besprekingen met leerlingen en er is ook feedback via de Magister-elektronische leeromgeving.

Binnen de ISK zijn alle docenten NT2 bezig met een tweejarige NT2-opleiding (Hogeschool Utrecht). Onderdeel van het scholingstraject is het geven van effectieve feedback.”

2.4 Extra Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra ondersteuning.

Uitwerking

Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau stelt de school een passend onderwijsaanbod (leerstof en aanpak) samen, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerling. De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

Voor de leerlingen die extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, legt de school de doelen en begeleiding in een ontwikkelingsperspectief vast. De school heeft voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften interventies (zowel in aanbod als gedrag) gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings) perspectief van de leerling en daarmee op een ononderbroken ontwikkeling. De school evalueert regelmatig (met ouders) of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

Hierbij is het van belang dat (in overleg met de leerling) concrete doelen worden bepaald.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Voldoende

Toelichting oordeel extra ondersteuning

“Daar waar leerlingen door problemen achterop dreigen te raken, wordt door extra ondersteuning de problematiek aangepakt, waardoor het onderwijsproces weer goed door kan gaan. Het Johan de Witt heeft een duidelijke ondersteuningstructuur. Bij verzuim en/of ziekte werken we nauw en gestructureerd samen met de leerplichtambtenaren en de schoolartsen. De mentoren voeren het verzuimbeleid strak uit en worden daarin ondersteund door de verzuimcoördinator. Het Johan de Witt heeft een orthopedagoog in dienst die de specialisatie leerproblemen heeft. Indien leerlingen uitvallen op schoolse zaken, starten we met de begeleiding van de leerlingen door de docenten. De mentor is ook hierin de spil. Met mappen- en huiswerkcontrole en dag- en weekplanningen trachten we in eerste instantie de leerling weer op het spoor te krijgen. Ook de structuur vanuit RTTI en OMZA kan de leerling helpen. Lukt het niet dan zal de orthopedagoog observeren en kijken welke extra ondersteuning nodig is.

Leerlingen die gedragsmatig opvallen, worden in eerste instantie ook door ouder en mentor begeleid. Wanneer dit onvoldoende resultaat heeft, zal er een signaleringslijst ingevuld worden en gekeken worden of er extra ondersteuning nodig is.”

2.5 Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

Uitwerking

De school realiseert minimaal de wettelijk verplichte onderwijstijd. Dit betekent dat zij voldoende tijd heeft geprogrammeerd. De school verdeelt de tijd zodanig over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. Bovendien weet de leraar de geplande onderwijstijd effectief te benutten door een efficiënte lesuitvoering. De school heeft een beleid om lesuitval en verzuim van leerlingen tegen te gaan.

De school heeft regels opgesteld over het gebruik van de onderwijstijd. De school ziet toe op de naleving van deze schoolregels door leraren en leerlingen aan te spreken op die regels. Tijdens de lessen lekt niet meer dan 10 procent weg.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Voldoende

Toelichting oordeel onderwijstijd

“Johan de Witt heeft evenwichtige lessentabellen van de opleidingen.

De gerealiseerde onderwijstijd wordt wekelijks door applicatiebeheer Magister naar de directie van het Johan de Witt gestuurd. In een rooster/directie/ applicatiebeheer-overleg bespreekt de school maandelijks de onderwijstijd en de bijsturing van deze onderwijstijd indien nodig.

Er is een verzuimcoördinator aangesteld. Hij volgt nauwgezet het verzuim en rapporteert dagelijks aan mentoren en adjuncten. Samen met de mentor, de verzuimcoördinator en leerplicht komen we steeds vaker tot vroegtijdig signaleren en reageren op onwenselijke situaties (in het bijzonder op ziekmeldingen).

Tevens zijn er recentelijk afspraken met leerplichtambtenaren en de gemeente en de schoolartsen gemaakt om ook het ziekteverzuim aan te pakken.”

2.6 Samenwerking

De school werkt samen met partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.

Uitwerking

De school werkt samen met andere scholen voor voortgezet onderwijs in een samenwerkingsverband passend onderwijs. Voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte treedt de school in overleg met instanties als dat nodig is. De school voert overleg met andere scholen in de gemeente en met de gemeente zelf over het bestrijden van onderwijsachterstanden bij leerlingen, het bevorderen van integratie en het voorkomen van segregatie en over inschrijvings- en toelatingsprocedures. De school levert gegevens over voortijdig schoolverlaters aan de gemeente.

De school ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daarop af. Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van kinderen informeert ze de ouders en het vervolgonderwijs over de ontwikkeling van de leerlingen.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel samenwerking

“Er zijn verbeterde contacten met de ouders die een emancipatieproces hebben ingezet van afstandelijke groep die niet op school durfde te komen, tot een betrokken groep die vertegenwoordiging wilde in de MR en die gezamenlijk met de school wilde gaan voor hun kinderen.

Johan de Witt participeert binnen het samenwerkingsverband Zuid-Holland west. Er zijn diverse overleggen en afspraken vastgelegd (BOVO, Voroc).

Daarnaast is er samenwerking met andere scholen en leerplichtambtenaren.

Het Johan de Witt neemt deel in het overleg van het Veiligheidshuis. Dit is een netwerksamenwerkingsverband dat partners uit de strafrechtketen, de zorgketen, gemeentelijke partners en bestuur verbindt in de aanpak van overlast, huiselijk geweld en criminaliteit.

Het Johan de Witt heeft binnen de school een medewerker aangesteld die als tussenpersoon fungeert tussen school en externe zorginstanties.”

2.7 Praktijkvorming en stage

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de praktijkvorming/stage is doeltreffend.

Uitwerking

De leerling en de ontvangende organisatie ontvangen tijdig informatie over de inrichting van de praktijkvorming en de eisen die daaraan worden gesteld. De school begeleidt de leerling bij de voorbereiding en bij de keuze van een passende organisatie. De organisatie begeleidt de leerling op de afgesproken wijze. Periodiek vindt er overleg plaats tussen organisatie, school en leerling. De school volgt de voortgang van de leerling en stuurt zo nodig bij.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel praktijkvorming en stage

“Johan de Witt heeft een eigen stagebureau (Arbeidstransfer Unit) met een omvang van 3,5 fte. In samenwerking met adjuncten en LOB-coördinatoren voert dit het stagebeleid uit. Er is intensieve samenwerking met een groot aantal erkende stagebedrijven/organisaties. In de stagecontracten staan de afspraken waaraan zowel school, leerling als bedrijf zich moet houden. Er zijn stagebegeleiders en de AU zorgt voor de communicatie met de bedrijven/organisaties.”

2.8 Toetsing en afsluiting

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Uitwerking

De school heeft een PTA en examenreglement dat voldoet aan de eisen van de wetgeving. De examinering verloopt volgens PTA en examenreglement.

De school borgt de kwaliteit van haar examens en toetsing. Zij heeft criteria vastgelegd waaraan toetsen en examens moeten voldoen (toetstechnische-, uitvoerings-, afname- en beoordelingseisen). Deze criteria worden ook gebruikt voor de toetsing in andere leerjaren dan het examenjaar. De school evalueert regelmatig met alle leraren of toetsen en examens aan de criteria voldoen en neemt – indien nodig – maatregelen om de kwaliteit te verhogen.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel toetsing en afsluiting

“Johan de Witt heeft een toetsbeleid, een uitgebreid procedureboek waarin criteria zijn vastgelegd die regelmatig worden geëvalueerd. Dit geldt zowel voor het PTA als voor het PTO. Er is sprake van een doorlopende lijn. Inhoudelijk werkt de school met RTTI (PTD).”

3. Schoolklimaat

3.1 Veiligheid

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Uitwerking

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor de veiligheid van de school en haar omgeving voor alle leerlingen. Zij voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. Dit is zichtbaar doordat leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel respectvol en betrokken met elkaar omgaan. Er is geen sprake van stelselmatige strijdigheid met basiswaarden in de uitingen van leerlingen en leraren.

De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag.

De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen. De school heeft een functionaris die aanspreekpunt is als het gaat om pesten.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel veiligheid

“Alle vier locaties hebben van de gemeente Den Haag het certificaat Schoolveiligheid ontvangen (zie voor meer info: <http://www.denhaag.nl/home/bedrijven-en-instellingen/to/Schoolveiligheid-in-Den-Haag.htm>).

Johan de Witt investeert veel in een veilig schoolklimaat. Er is een veiligheidscoördinator, en conciërges/beveiligers hebben de cursus pedagogisch handelen gevolgd. Op iedere vestiging van het Johan de Witt is minimaal een beveiligder gedurende de gehele schooldag aanwezig. Tevens hebben de beveiligers en conciërges een pedagogische aantekening. Er is op het Johan de Witt een actief beleid op bijscholing van docenten en ondersteunend personeel op gebied van veiligheid en BHV.

Verder zijn er twee vertrouwenspersonen actief binnen de school.”

De school gebruikt wel of geen instrument om de veiligheid van leerlingen in beeld te brengen

Nee

Indien ja: naam van het instrument dat gebruikt wordt om de veiligheid van leerlingen in beeld te brengen

De resultaten van de twee meest recente metingen en wanneer deze metingen hebben plaatsgevonden.

3.2 Ondersteunend en stimulerend Schoolklimaat

De school kent een ondersteunend en stimulerend klimaat.

Uitwerking

Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat in school waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarbij alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. De binnen- en buitenruimten van de school dragen bij aan een positieve leeromgeving. Voor alle leerlingen is een leraar beschikbaar die hun ontwikkeling volgt en aanspreekpunt is bij hulpvragen ("mentor").

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er heerst een sfeer binnen de school waarin leerlingen worden uitgedaagd om hun talenten te ontplooien. Leraren herkennen tijdig talent en zijn bereid en in staat om flexibele onderwijsprogramma's en individuele trajecten uit te voeren voor deze leerlingen. Het klimaat is gericht op het leveren van prestaties. Leerlingen waarderen elkaar om goede prestaties. Resultaten van leerlingen die iets extra's doen worden zichtbaar gemaakt.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel schoolklimaat

"De school hanteert vier basisregels (respect, aanspreekbaar, niet over de streep, geen geweld), die zichtbaar zijn en als basis in de klas worden gebruikt. Iedere leerling heeft een mentor en de school besteedt regelmatig aandacht aan de rol van de mentor. De mentor is de spil van de begeleiding in het onderwijsproces. De mentor krijgt vijf klokuren per week voor de leerlingbegeleiding in het onderwijsproces. Tevens krijgt de mentor ondersteuning van een verzuimcoördinator en ondersteuning van de examencommissie en de leerlingadministratie; door deze ondersteuning krijgt de mentor meer ruimte voor een goede leerlingbegeleiding in het onderwijsproces. Tevens zorgen de ondersteuners ervoor dat de mentor de nodige informatie die nodig is voor goede begeleiding ter beschikking heeft. In Magister is een duidelijke structuur aangebracht, zodat het werk van de mentor via PDCA gecontroleerd kan worden. Wekelijks is er een controle en rapportage van de verzuimcoördinator op het verzuim van de leerlingen voor mentoren, adjuncten en directie.

Er kan alleen goed onderwijs gevolgd en gegeven worden in veilige en modern en goed geoutilleerde omgevingen. Dat betekent goede voorzieningen en gebouwen waarin de veiligheid gegarandeerd wordt door professioneel opgeleid OOP (al onze conciërges en schoolbeveiligers hebben een cursus pedagogisch handelen gevolgd). De gebouwen van Johan de Witt worden goed onderhouden. Johan de Witt heeft een facilitaire dienst die samen met de conciërges de gebouwen controleert en op een hoogwaardig niveau houdt. In de schoolvakanties wordt er regelmatig onderhoud gedaan aan de gebouwen.

De veiligheid staat bij Johan de Witt hoog aangeschreven. Er is een actief deurbeleid, en onderwijzend personeel, OOP en adjuncten en directie zijn zich zeer bewust van het feit dat veiligheid belangrijk is. Wanneer we zowel in de scholen als buiten de scholen activiteiten organiseren voor onze leerlingen, heeft veiligheid altijd aandacht."

4. Kwaliteitszorg en Ambitie

4.1 Doelen, evaluatie en verbetering

Het bestuur en zijn scholen/opleidingen hebben vanuit hun maatschappelijke opdracht doelen geformuleerd, evalueren regelmatig en systematisch de realisatie van die doelen en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.

Uitwerking

De school heeft in haar schoolplan de eigen opdrachten voor het onderwijs omschreven. Ook heeft zij aangegeven hoe zij de kwaliteit bewaakt. Dit omvat de voortgang van de ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de ontwikkeling van leerlingen. Dit veronderstelt dat de school regelmatig evalueert wat de resultaten zijn van haar leerlingen én wat de kwaliteit is van het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren zoals de school dat heeft omschreven in het schoolplan. Op basis van de evaluaties neemt de school maatregelen ter verbetering van de kwaliteit.

Het kwaliteitsbeleid heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces, het schoolklimaat en pedagogisch-didactisch klimaat, het veiligheidsbeleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.

De school heeft ambitieuze doelen voor zichzelf geformuleerd die passen bij haar maatschappelijke opdracht. Via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg evalueert zij alle doelstellingen uit haar schoolplan. Het omvat in ieder geval objectieve evaluaties over het schoolklimaat, het aanbod, het didactisch handelen en de afstemming. Hierbij betreft zij ook de tevredenheid van haar stakeholders. Op basis van deze evaluatie neemt zij planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel evaluatie en verbetering

“Het Johan de Witt werkt met een schoolplan en daaruit voortkomende jaarplannen. Tevens zijn er invoeringsdocumenten en werken we met stuurgroepen. In de jaaragenda komen de verantwoordelijke (stuur)groepen regelmatig bij elkaar en rapporteren de stand van zaken aan de directie. In deze vergaderingen worden zaken voorgelegd en worden er beslissingen genomen. Beleidstukken worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig worden zaken bijgesteld en aangepast.

Op het Johan de Witt hebben we een taal- en een rekencoördinator die ieder vanuit de eigen expertise de vakgroepen ondersteunen met de taal- en rekenachterstanden. Tevens werken de coördinatoren veel samen, omdat er een relatie ligt tussen taal en rekenen. De

rekencoördinator stuurt de rekenvaksectie aan; op het Johan de Witt is ervoor gekozen om rekenen als apart vak op de urentabel te zetten van leerjaar 1 t/m leerjaar 5. De taalcoördinator is tevens vaksectievoorzitter van de alpha-vaksectie. Het streven voor rekenen is dat een groot aantal leerlingen in het voorexamenjaar de landelijke rekentoets haalt en vervolgens op een hoger niveau doorgaat met het vak rekenen. Voor de taalcoördinator ligt er samen met haar vaksectie Nederlands en Engels een uitdaging omdat onze leerlingen met enorme taalachterstanden veelal op het Johan de Witt komen. Er is voor een vrij unieke manier van lesgeven gekozen bij het vak Nederlands; de methode is niet meer leidend, of beter gezegd veelal is er geen standaardmethode meer in gebruik. Het vak Nederlands wordt op het Johan de Witt gegeven vanuit de vaardigheden.

Het Johan de Witt zorgt ervoor dat met duidelijke beleidsstukken de zaken goed op papier staan; de beleidsafdeling speelt hierin een rol. We handelen vanuit beleid en voeren het beleid uit via PDCA. De verschillende afdelingen van het OOP en de directie, adjuncten, de taal- en rekencoördinator, de verzuimcoördinator en de mentoren/docenten borgen de kwaliteit. Magister, RTTI- en OMZA-bestanden, studiewijzers en de examencommissie ondersteunen de borging. In de beleidstukken staat duidelijk omschreven wie welke verantwoordelijkheid heeft.”

Tevredenheidsonderzoeken die recent (2014-2016) zijn uitgevoerd op de school

Medewerkerstevredenheid	Ja
Oudertevredenheid	Ja
Leerlingtevredenheid	Ja

Jaar van afname, aantal respondenten en de gemiddelde scores (in cijfers) van de laatst afgenomen onderzoeken

	Jaar	Aantal respondenten	Gemiddelde van de school	Landelijke benchmark
Medewerkerstevredenheid	2015	150	7.2	7.1
Oudertevredenheid	2015	526	7.2	7.2
Leerlingtevredenheid	2015	1244	6.7	6.5

4.2 Structuur en Cultuur

Het bestuur en zijn scholen/opleidingen hebben een heldere organisatie- en beslissingsstructuur, kennen een professionele kwaliteitscultuur en functioneren transparant en integer.

Uitwerking

Er is sprake van een effectieve sturing binnen de school waarbij iedereen weet waarvoor hij verantwoordelijk is. De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. De bekwaamheid van het personeel wordt onderhouden, rekening houdend met gestelde bekwaamheidseisen en beroepsprofielen en behaalde resultaten bij de leerlingen.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. De schoolleiding vertoont onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Leraren en andere betrokkenen bij de opleiding werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen.

De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen. Externe belanghebbenden ervaren dit ook zo.

Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel structuur en cultuur

“Docenten moeten zelf verantwoordelijk zijn als professionals voor de kwaliteit van hun lessen. Docenten werken volgens gestandaardiseerde lesformats. De aanpak dient overal herkenbaar te zijn voor leerlingen en verschilt ook niet tussen locaties van het Johan de Witt. Door leerkracht en de locatie overstijgende vaksecties alpha, bèta, gamma en delta werken de docenten samen. De docenten werken actief aan hun professionalisering, volgen over het algemeen graag vakspecifieke scholingen. Op de ISK-afdeling volgt men gezamenlijk een NT2-scholing. Enkele rekendocenten volgen gezamenlijk een rekenminor. Tevens wordt er steeds meer gebruik gemaakt van korte scholingen aangeboden vanuit de Haagse Rode Loper. In het taakbeleid is de opslagfactor van een lesuur hoger dan gebruikelijk, namelijk 0,7, in verband met het specifieke profiel van de school. Tevens krijgen mentoren 200 klokuren per jaar om hun mentoraat uit te voeren.

Alle nieuwe docenten worden ondersteund door een coach. Deze begeleidt hen in de werkwijze van de school, zodat zij optimaal hun lesgevende taak kunnen uitvoeren.”

4.3 Verantwoording en Dialoog

Het bestuur en zijn scholen/opleidingen leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog.

Uitwerking

De school rapporteert regelmatig (in ieder geval in de schoolgids en het jaarverslag) over haar doelen en onderwijsprestaties en onderwijskundige ontwikkelingen. Zij rapporteert over de bevindingen voortkomend uit het stelsel van kwaliteitszorg en over de getroffen verbetermaatregelen.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, en bespreekt regelmatig haar ambities en de resultaten die ze behaalt. De school stimuleert deze partijen betrokkenheid en inzet te tonen bij het realiseren van haar ambities en doelen. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en neemt zij deze aantoonbaar serieus.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel verantwoording en dialoog

“Johan de Witt rapporteert aan het bestuur van VO Haaglanden (de zogenoemde pasfoto). Hierin staan alle bevindingen en afspraken tussen het bestuur en de schoolleiding van het Johan de Witt.

In de schoolgids en op de website staan de onderwijsprestaties vermeld.”

Inspectie van het Onderwijs

Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
t-algemeen 088 6696000
T-LOKET 088 6696060

E-mail: excellentscholen@onderwijsinspectie.nl
www.excellentscholen.nl

